

RUTA DELS CASTELLS

mapa, ruta marró

Seguint el curs del riu Gaià, podem acostar-nos al passat d'una comarca esquitxada de castells dels segles X-XII, quan aquestes terres eren frontereres entre els dominis cristians i sarraïns.

Es pot fer en cotxe adequat i a peu o en BTT. Donada la situació d'alguns castells en enclavaments elevats, a vegades no és possible arribar-hi amb vehicle i cal fer alguns trams a peu.

Prenent des de Santa Coloma de Queralt la carretera a la Llacuna (T-220) trobarem la Capelleta de Sant Magí, i a 5 km trobem indicada a l'esquerra una desviació que porta a **Bellprat**, poblet situat al fons de la vall, des d'on es veu al cim el castell de Queralt. S'hi accedeix a peu (1 h) per un caminó (GR-7) que s'agafa des d'una carretera forestal, a 1 km de la població. El recorregut, entre boscos, és suau i d'una gran bellesa. Per anar-hi en cotxe, passat Bellprat, cal continuar per la carretera de la Llacuna 3 km més fins trobar un cartell indicador a l'esquerra, prop d'una masia. Un camí de terra porta fins l'església romànica de Sant Jaume, al mateix peu del castell. La pujada val la pena per l'extensa panoràmica que es domina des d'aquest indret.

Tornant a la carretera i seguint en direcció a la Llacuna, a 3 km ens desviem a la dreta en direcció a Pontils (TV-2011). A 1 km, a l'esquerra trobem una via forestal asfaltada que ens porta a un dels indrets més emblemàtics de la comarca: la vall de **Sant Magí de la Brufaganya**. Tocant a la riera de Sant Magí hi ha la capella de les Fonts, amb aigua abundant i, segons la llegenda, miraculosa. Des d'aquí podem pujar fins l'esplanada del santuari, on tindrem una visió global de tota la vall. Seguint un estret corriol des de darrere el santuari, es pot accedir a la cova que, segons la llegenda, va ser l'habitable del sant.

Enfront, a l'altra banda de la vall, hi ha l'església de Sant Jaume de Rocamora, romànica però ampliada el segle XIV amb una capçalera gòtica.

Retornant a la carretera TV-2011, a l'esquerra trobem el poblet de **Valdeperes**. Continuem fins a Pontils, que deixem a la dreta per arribar a **Santa Perpètua de Gaià**. El castell i l'església es drecen en la mateixa línia del penya-segat, al fons del qual discorre el Gaià. És un indret abrupte, que captiva precisament pel fet de ser un lloc feréstec, de paisatge trencat. La

torre del castell, edificada directament sobre l'espadat, és de planta triangular, l'única de Catalunya amb aquestes característiques. La part interior va ser edificada abans de l'any 1000 i es va recobrir posteriorment amb un altre mur més arrodonit. A peu de carretera, la capella del cementiri, dedicada a Santa Susanna, és preromànica, de nau rectangular, a la qual s'hi afegí un creuer en el segle XIV.

Cal tornar enrere i refer la carretera T-201 en sentit contrari, fins arribar a **Pontils**. Al cim del turó hi ha les restes del castell, del s. XIV i planta quadrada, però edificat al voltant d'una torre circular del segle X o XI.

A l'encreuament de carretera de Santa Perpètua, cal passar sota el pont del riu Gaià i seguir per la pista forestal asfaltada que voreja la rasa de la Coma, fins arribar a **Vallespinosa**, un petit poble enclavat al fons dels cingles que l'envolten, amb cases molt ben endreçades al voltant de la plaça, on hi ha l'església de Sant Jaume, de darreries del segle XIII. Els carrerons s'enfilen vers la muntanya on hi ha, a mig vessant, les restes de l'església de Santa Maria i del castell, que va ser l'origen de la població. Des de l'entrada del poble podem baixar per un camí que segueix el curs del riu, fins arribar a una font propera situada en un indret de gran bellesa. Des de la font, prenent el camí de la dreta, podríem enfilarnos fins els castells de Selmella i Saborella i tornar a Vallespinosa per un camí de bast (2 h).

Prenent des de Vallespinosa la carretera TV-2015, arribarem entre boscos al coll de Deogràcies, situat a la carretera C-241, que porta de Montblanc a Santa Coloma de Queralt. Des d'aquí es pot contemplar una perspectiva esplèndida de tota la Conca de Barberà.

Seguint a la dreta la carretera en direcció a Santa Coloma, a 3 km una desviació (TV-2014) ens porta al poblet de **Biure de Gaià**, arrecerat sota l'empara del castell del segle XI, que amb moltes modificacions és l'únic de la comarca que s'ha conservat íntegre i continua habitat. De la part alta del poble un camí de terra porta al cim del Montclar (964 m), presidit per l'església romànica de Sant Miquel i les runes del castell. S'hi pot accedir a peu (2,30h anar i tornar) o en cotxe per un camí de terra que acaba a 1 km del cim. Des d'aquest punt, el panorama abasta des de les estribacions dels Pirineus fins a la línia del mar.

Oficina Municipal de Turisme

Tel. 977 88 04 78

www.santacolomadequeralt.cat